

Vragen aan Gedeputeerde Staten	Antwoorden van Gedeputeerde Staten
1. Hoe kijkt GS aan tegen de bevindingen uit het artikel over de voortgang van klimaatplannen bij grote bedrijven in het algemeen, en bij grote Zeeuwse bedrijven in het bijzonder?	Wij hebben kennis genomen van het artikel in de Volkskrant. De uitkomsten van het onderzoek van Milieudefensie zijn in lijn met de uitkomsten van de Klimaat en Energieverkenning 2025 (KEV 2025) waarin geconcludeerd wordt dat het halen van de tussendoelen voor 2030 erg klein wordt geacht. Gelet op de huidige geopolitieke en -economische situatie, als ook het ontbreken van de benodigde randvoorwaarden om te kunnen verduurzamen vinden wij de uitkomsten niet vreemd. Wij zijn wel enigszins verrast over de positie van de Zeeuwse bedrijven in het onderzoek van Milieudefensie. In het kader van de maatwerktrajecten voor de verduurzaming van de industrie, primair gericht op het meer en/of sneller reduceren van koolstofdioxide (CO₂) dan wettelijk nodig, heeft het rijk met Yara afspraken gemaakt over aanzienlijke reductie van zowel CO₂ als stikstofoxide en ammoniak (NO_x en NH₃). Voor Zeeland Refinery loopt dit traject nog en de ambitie is om dit jaar ook nog tot afspraken te komen die leiden tot forse CO₂-reductie. Met betrekking tot de verduurzaming van Dow dringen we er bij het Rijk op aan om te komen tot afspraken. We hebben kennis genomen van de reacties van Yara en Dow op het artikel.
2. Kan GS kort schetsen wat op dit moment de resultaten zijn van het SDR-programma, met speciale aandacht voor de Zeeuwse bedrijven?	In september 2024 heeft Smart Delta Resources (SDR) de Cluster Energiestrategie (CES) 3.0 opgeleverd en aangeboden aan toenmalig minister Hermans van Klimaat en Groene Groei. Ook hebben wij de CES 3.0 aan Provinciale Staten aangeboden (zaaknummer 518135). De CES 3.0 beschrijft de strategie van het industriecluster om de klimaatdoelen te halen. Het geeft daarnaast een overzicht van de te ontwikkelen infrastructuur om dit te faciliteren. In zijn algemeenheid kunnen we stellen dat er hard gewerkt wordt aan het realiseren van de in de CES 3.0 genoemde plannen en randvoorwaarden maar dat het door verschillende oorzaken moeilijk lukt om dat daadwerkelijk binnen de verwachte planning voor elkaar te krijgen. Zo zijn o.a. productiekosten van groene waterstof nog te hoog, ontbreekt een level playing field met omringende landen en zal ook de benodigde infrastructuur voor o.a. waterstof, stroom en CO₂ nog gerealiseerd moeten worden.

3. Is GS bereid bij SDR na te gaan of er opnieuw een toelichting kan worden georganiseerd voor geïnteresseerde leden van Provinciale Staten (en eventueel gemeenteraadsleden) over de stand van zaken binnen SDR? Zo ja, op welke termijn? Zo nee, waarom niet?	Ja, daartoe zijn we bereid. In overleg met SDR en ook de Statengriffie zullen wij zoeken naar een passend moment. Wij zullen dit dan iets breder trekken.
4. Is GS bereid bij de nieuwe minister van Groene Groei en Klimaat aan te dringen op meer duidelijkheid en stabiliteit in het landelijke subsidie- en klimaatbeleid, zodat belangrijke belemmeringen voor bedrijven kunnen worden weggenomen? Zo nee, waarom niet?	Ja, daartoe zijn we bereid. De afgelopen jaren hebben we op ambtelijk en bestuurlijk niveau bij het rijk, en wanneer van toepassing ook richting Brussel, regelmatig aandacht gevraagd voor de knelpunten die zorgen voor vertraging van de verduurzaming van de industrie. Dat zetten we voort. Het gaat daarbij niet enkel om verkrijgen van duidelijkheid en stabiliteit over het subsidie- en klimaatbeleid. Maar ook over het bevorderen van een goed investeringsklimaat door het creëren van een gelijk speelveld met buurlanden, het verlagen van de kosten van productie en gebruik van duurzame brand- en grondstoffen als ook het aanleggen van de benodigde energie-infrastructuur. Met het oog op de vorming van de huidige coalitie hebben we hiervoor samen met SDR en North Sea Port (NSP) reeds via verschillende kanalen aandacht gevraagd. Zie hiervoor ook onze reactie op de motie van JA21 over lobby voor behoud industrie (zaaknummer 790231) en BBB/SGP/CDA over voortzetten maatwerkafspraken industrie (zaaknummer 806258)
5. Wil en kan GS zich daarnaast inzetten voor een zo gelijk mogelijk speelveld voor grote Zeeuwse bedrijven, ook ten opzichte van bedrijven in Vlaanderen, via overleg met Vlaanderen, de Benelux en het Europese netwerk van de provincie? Graag een toelichting waarom wel of niet.	Zie hiervoor het antwoord op vraag 4.
6. Erkent GS dat grote bedrijven momenteel te maken hebben met economische druk, investeringsonzekerheid en wisselend Rijksbeleid? Graag een toelichting	Ja, wij delen dat beeld. Om die reden dringen we er bij het Rijk met regelmaat op aan om het investeringsklimaat te verbeteren. Zie ook ons antwoord op vraag 4.
7. Is GS, eventueel via SDR, bereid bedrijven die laag scoren op de klimaatladder te stimuleren om toch te blijven werken aan een realistisch en volledig klimaatplan, inclusief een duidelijk tijdspad voor de komende jaren?	Wij zijn vanuit de Maatwerkaanpak samen met het Rijk reeds in overleg met de drie grote Zeeuwse bedrijven over hun verduurzamingsplannen en de uitvoering daarvan.

8. Hoe weegt GS de huidige financiële en beleidsmatige beperkingen van deze bedrijven mee bij het stimuleren van verdere stappen op het gebied van klimaatbeleid?	Wij hebben begrip voor de situatie waar de industrie zich op dit moment in bevindt. Anderzijds vinden we het ook belangrijk dat ook de industrie haar steentje bijdraagt aan het realiseren van de klimaatdoelen. We zullen dus samen – overheid en bedrijfsleven – moeten werken aan haalbare en betaalbare stappen richting ‘net zero’ in 2050.
--	--

MIDDELBURG, 24 maart 2026

Namens fractie: PVdA-Groen Links
statenleden G.W.A.Temmink en E.A. Jonker

Gedeputeerde Staten

H.M. de Jonge

Drs. M.C.J. Franken